

Slovenija izhaja vsaki teden dvakrat, in sicer vsaki torek in petik. Predplačje se za celo leto v založnici v Ljubljani 7 gold., za polleta 3 gold. in $\frac{1}{2}$, za ene kvatre 1 gold. in 45 kr. Za celoletno pošiljanje na dom v Ljubljani se odraha se $\frac{1}{2}$ gold. Za po pošti pošiljano Slovenijo je celoletno plačilo 8 gold., polletno 4 gold., za ene kvatre 2 gold.

Misli Polakov zastran slavjansko-madžarskih zadev.

(Iz Gazete Povšehne.)

Gospodovanje Madžarov na Ogerskim na brezobzirni madžarismu operto je gospodovanje kaste in cela demokracija, katero so Madžari v zadnjim času z takim hrupam oglašili, s katero se branijo pred svetom, je samo mamilo, je samo demokracija posebne verste ljudi, nekoliko podobna demokraciji nekdanjih polskih zlahtnikov. K temu izdobljenimu, de tako rečem, politiško-socialnemu stanu dodajmo še denarstvo (finance) v žalostnim položenu in armado, na katero se zanašati ni, pa si mislimo, v kakšni stiski in tesnobi mora biti ministerstvo madžarsko, v kaki nevarnosti de je reč Madžarov. Armada obstoji v velikim številu iz Slavjanov in Nemcev, večidel oficirjev je nemški; armada ima malo simpatij madžarskih, ima nasproti vero cesarsko-austrijsko, in razum cesarsko-austrijski in za tega voljo se ji ne slubi bojevati se proti Slavjanam in še nerodniši se bo bila zoper Jelačića, kateri na prej stopi v imenu cesarja, v brambo pravice krone proti Madžaram, ki ji silo delajo. Za tega voljo tudi Madžari s strahom vidijo približajoče se trume, za tega voljo so počeli in počenjajo vsaktero, razum tega, de bi Hervatam zadosti storili, kar bi jih edino zamoglo iz nevarnosti spraviti, nazaj deržati stopinje armade, ali pa v začetku boja jim podati zaveznike. Nekterikrat se je pogovarjalo z Jelačićem, poslanci so hodili nekterikrat iz Pešte do Inšpruka, do Dunaja, de bi se cesar in ministerstvo premaknila in vdala: ponujali so se veliki popustki od že zadoblene samostalnosti, jemal se na se kos nezmerniga austrijskiga dolga, ali z vsem tem niso hotli le tolikajna overči z trudam izpeljaniga dela, niso teli odreči se gladko nikar opravljanja denarstva in vojništva, in postati tako iz posebniga kraljestva austrijska provinca (dežela). Razbili so se po tem vsi pogovori in (pogodbe) na stanovitnosti austrijskiga sistema, kateri se zdaj z vsemi močmi poganja svoje člene združiti, in svojo narodovo mozaiko pod gospodarstvo iz srede spraviti (scentralizirati). Ni pomagalo poslaništvo dveh ogerskih ministrov, zadnja deputacija magnatov z predsednikom zbora na čelu, ktera je odločno tirjanje in nekaki strašni ultimatum dvoru izročiti imela, je bila po austrijsko, to je z grenkosladkimi izgovori odpravljena. Madžari, na svoje lastne moči navržani se bodo z terdnim korakom gotovo rešiti skušali — razglasijo kakor se kaže, diktaturo ali začasno vlado in obervivši se na madžarsko rodoljubje, se branili bodo, dokler njim moči ne zmanjka. Iskane zavez zvnajnih se je končalo za-nje, ravno kakor za nas — z besedami (frazami); so terkali pri Francii, ktera zdaj toliko pomaga, kakor de bi kdo pesek v veter sejal; so terkali pri očetih Frankfurtarskih, kateri so jih v spoznanju svoje velikosti z polnimi ustami slavjanojednih kvant osrečili in potolažili; so terkali pri nemških radikalcih, in posebej pri dunajskih, s kterimi se jim je bila že Sušca mesca lepa zvijača podala, ktere bodo tudi zdaj zna biti do punta nagnali (pisano v začetku tega mesca Vr.) — ali gotovo brez dobička, zakaj Vindišgrec in Radecki imata proste roke. Slavjane bi radi potolažili z malim privoljenjem, to de do spoznanja njih popolnih pravic se

vzdigniti ne more demokracija madžarska, desiravno bi jih le to gotovo pogube rešilo. Težka kazen pade na-nje, ako Jelačić s celo silo na-nje vdari, in ako se cesarsko-austrijska vera protinjemu ne posluži navadniga svojiga orožja, to je zvijače. Že nekoliko mescev razsaja poleg poldnevne ogerske meje divji narodni boj Rajcev (Serbov), podpiranih od serbskih dobrovoljcev; celi Banat, najlepši kraj na Ogerskim, je glediše divjih in serditih, ne bojov, temuč morij, ki zmanjšujejo že tako slabotne moči Madžarov. Ta morija, to klanje raztreseno in brezvladno, v kterim se že tako Madžaram nar boljši ne godi, se bode pomnožilo nezmerno v svoji moči in nevtrudljivosti, kakor hitro regularni hervaški polki naprej stopijo. Slovaki čakajo samo na pripravno priložnost svojiga maševanja za toliko vekov nesreče in hudiga tlačenja; v Rumunah so dogodbe v dolnjih podonavskih knežijah zbudile tudi narodno čutje in zaželjenje samostalnosti, in Nemci povsod negotovi in ne stanovitni, se nikjer naje zanašati ni, — oni pojdejo za dobičkam in za cesarjem. Slavjani imajo tedej narlepši pripravnost, okolišine narlepši; vse le na tem leži, kako se bodo sami obnašali in kermilo vodili. Njih regularna vojašnja doseže 50,000 mož; hervaški polki, zlasti pa graničarski so znani po svetu zavoljo moštva in vojniškiga duha, storiyo jedro avstrijskih pešcov; artileria (strelaštvo) Jelačića ni majhna, gorečnost v celim narodu in sovražstvo proti Madžaram je skorej divjost; z eno besedo, ako kedaj, je zdaj odločna doba za poldnevno Slavjanstvo.

Cilj in konec je: bojevati se v resnici za dinastio, ali z tem pogojem, de se ta dinastia iz nemške kervi poprime prevagljivosti slavjanskiga življa; bojevati se za dinastio, ali z pogojem, de ta dinastia zadosti vsemu kar austrijski Slavjani tirjajo, de neha misliti o sjedinjenju slavjanskih dežel z nemško državo; bojevati se za zničenje madžarske aristokracije, za osvobodjenje ogerskih narodov, za združenje vsih slavjanskih rodov. Federacija (zveza) svobodnih narodov pod dinastio austrijsko, vstvarjenje dežele jugoslavjanske z Hervacie, Dalmacie, Slavonie, Sremskiga, Banata, ogerske meje, s katero bi se po volji Serbia, Bosnia in sploh turški Slavjani zjediniti zamogli — to je že od zdavnej ideal jugoslavjanskih rodoljubov. Jelačić je v njih očeh mož obljubjeni; cela versta Hervatov, vsi austrijski Slavjani imajo va-nj slepo zaupanje in se zanašajo, de bode on njih želje izpolnil in de bo svojo veliko nalogo vredno doveršil. Nemci ne dvomijo o njegovim slavjanskim rodoljubju in začenjajo z strahom v njemu viditi drugiga Vallensteina. O de bi njih strah prazen ne bil!

Mi nočemo in ne moremo popred čez njega soditi; kakšen de je v resnici, bo bližnja prihodnost pokazala. Vgledajo v njem ti, ki so manj znani z slavjanskimi zadevami, slepo orodje austrijske kamarile (dvorne stranke). Sklenil se je za res z vlado in dvoram zoper Madžare, ali ima saj z vlado enaki interes. On, kakor Hervat in Slavjan, je dolžan poskerbeti za osvobodjenje svojih bratov izpod madžarskiga jarma, vlada pa hoče z njegovo pomočjo primorati Ogre, združiti se z cesarstvom in odreči se popolne samostalnosti. Vzdigniti meč enakosti proti Madžaram in proti cesarstvu in postaviti blagor svojiga naroda in

plemena v nevarnost boja, to zna biti podobno ljudem, s kterim je seosebno živa in delavna fantazija, ali ta, kdor hoče z prevdarkam na gotovi podstavi in z pogledam na djanje kaj početi — ne more in ne sme tako ravnati.

Vlada austrijska se v ti reči derži nekdanjiga (večniga) svojiga nauka: divide et impera. Razdeliti in razdražiti, eniga skozi drugiga deržati v pokoršini, zraven tega močniga s slabšim slabeti, in kadar ta dorase k moči, premaganimu na noge pomagati in tako vse v černo-rumenih kletkah deržati — glej to je večni program izročilne austrijske politike. Ogri so že malo ne odpadli; skozi lastni posebni ministerij denarstva in vojske, so postali de facto samostalen narod, ako ravno je na videz austrijski cesar še kralj. Treba je nepokorne otroke vnovič pripeljati pod očetovsko skerb dobrotljiviga cesarja, za tega voljo je popušena uzda Hervatam in Jelačić je postal velikan pri dvoru. Ne pravičnost slavjanske reči, ne spodobno tirjanje Hervatov in bramba njih zatirane narodnosti — le interes austrijski, nemški, je naglo dvor in vladno stranko v Slavofile premenil; kakor hitro Jelačić Madžare vkroti, pride koj versta na-nj, Austrijacizem bo skušal se ga znebiti, in pridši skozi njega do svojiga cilja, prisilivši z bajonetmi Hervatov madžarsko plemstvo k pokoršini, bo hotel vkaniti Slavjane in v kot vreči ali zlomiti orodje, zakaj to se dozda na tem svetu modra politika imenuje. Ali poznajo Slavjani že dobro austrijske zvijače, pozna jih Jelačić in upati je, de ne bo lahko ga ovila, zakaj, ako boj srečno izide, ne bo moč potlačiti z cesarskimi votlimi besedami pravične želje poldnevni Slavjanov.

Ako se zmaga, o čemu na zadnje vendar le dvomiti ni, nagne na stran Hervatov, bodo gotovo tako položenu zavzeli, de jim ne bo težko primorati dvor in Nemce k izpolnenju vsega tega, kar spodobno tirjajo. Daj Bog! de bi Jelačić ne vkanil nade, ktera se va-nj stavlja, de bi se v resnici pokazal moža vredniga večniga spomina med Slavjani. Daj Bog! de bi se doveršilo pričakovanje južnih slavjanskih rodoljubov, in de bi ne ostal ogoljufan njih narod, Slavjanstvo in človeštvo.

P o v a b i l o.

Opravlajoči odbor županije zagrebske je sklenil zavoljo zadnjih dunajskih dogodeb:

1. De ne bo vspoznal tega, kar bo dunajski zbor in dunajski ministerij odločil, dokler se kralju ustavna oblast ne poverne.

2. De se Slavjani v Austrii prebivajoči pokličejo v Zagreb ali v kako drugo mesto na shod, kjer se bo govorilo o rešitvi cesarskiga prestola na podlagi Slavjanstva.

3. De se vse domače oblasti povabijo, ravno to storiti. V ti reči je berž odpravljeno bilo na bansko svetovavstvo naslednje pismo:

Gospodje:

Dunaj je glediše strašnih prigodeb. Nemško-madžarski in komunistički demokratizem je zaznamval z deržavlansko kervjo prvo svojo zmago, in že derzno roke steguje za vladarstvom, ktero si je počel stavljati z enakimi izgledi, s kakoršnimi se je le grozovlada francozke prekucije izkazati zamogla.

Dunaj pripravlja smertni vdarec ustavnomonarhijskimu vodilu (Princip), — in desiravno se med njegovim ozidjem še osodni „vive la

republique“ še oglašil ni, vendar nobeniga ni, kateri bi se v pogledu sedajne dunajske politike za nos viditi dal.

Dunaj v zavezi s Ultramadžari pripravljaja sušnost in jarem za Slavjane.

Dunaj, zaznamovan z nezvestobo do kralja in ustave; opojen s strastmi in divjostjo; izroččen gospodarstvu štirideset jezer siromakov; ta Dunaj hoče nad Austrijo gospodariti, vladati in zapovedovati, deržati in podirati in biti sploh toisto, kar je bil Pariz za Francoze.

Aline razlegase v deželah strašni glas, kateri je Dunaj dne 6. t. m. stresal. Narmanj se razlega pri nas, ki smo imeniten del tistiga naroda, in od kteriga nima ne kralj ne Slavjanstvo zvestejšiga. Temuč razlega se toliko več v naših persih pravična jeza, nezadovoljnost in težka skerb zastran neprenesljive derznosti in nevarne namembe dunajskih puntarjev.

Za vse to kliče sveta dolžnost vse svojemu kralju zveste in svobodo želeče narode Austrie, de v tem resnim času resno svoje misli odkrijejo. Tako smo se tudi mi, nadjajoči se pomoči od drugih strani, vzdignili, ter jo očitno povemo, de mi dunajskih dogodob nikakor pohvaliti ne moremo, marveč jih za protustavne, svobodo in človečnost oskrunijoče razglasimo in deržaje Dunaj, kakor v brezpostavnim stanu, nič od tega, kar bi sedajni zbor in dunajski ministerium sklenil in zapovedal, za postavno ne spoznamo, dokler se kraljevi oblasti njene pravice v smislu ustave nazaj ne dajo.

Ker se pa pajdaštvo nemško-madžarsko v zatiranje avstrijskih Slavjanov namenjeno dan na dan nevarniši razširja, ker dobro ve, de Slavjanstvo je še edina vez, ki zamore avstrijsko deržavo obderžati, zato je perva želja naša, de se slavyanski narodi Austrie ali v Zagrebu ali v drugim slavyanskim mestu po svojih namestnikih berž ko berž snidejo, se o rešitvi prestola na podstavi Slavjanstva resno pogovorijo in z vso močjo sprave in edinosti kralja, ustavo in narodnost svojo proti nemško-madžarski nezvestobi ovarvajo.

Gospodje! Zaupnost taistiga, kateri dajoč redki izgled junaške ljubezni in očetovske skerbnosti za narod svoj, družiga ne želi, kakor oteti in osrečiti ga, vas je postavila zavoljo domoljubja in zaslug vaših na kormilo domovine naše. Med tim, ko se on na bojnim polju v sred nevarnost in zased neštevilnih sovražnikov kervavo bojuje za pravice krone, in monarhie, za slavo naroda našiga in celiga Slavjanstva—izročil vam je oblast, de z prevdarjenjem vsih važnih okolšin časa vse potrebno opravite. Prevdarite tedaj željo in tirjanje naše, katero vam tu predložimo. Premislite ga z pogledom na naše svete dolžnosti proti poglavarstvu dunajsko-peštanske politike. In kakor smo mi sosedne brate in oblasti povabili, de bi tudi oni svoje čute in sklepe pred svetam oznanili, tako blagovoljite tudi vi od vaše strani v splohnim razodenji celiga ljudstva trojniga kraljestva pripravi sprožlej dati in to le do znanja svitliga kralja, vis. g. bana, in cele deržave pripraviti in tudi druge narode slavyanske v Austriji povabiti, de se tudi vsi našiga izgleda poprimejo, in gledé na slavyanski shod nam berž ko berž svoje misli napovedo. (Slav. J.)

Svoboda je v nevarnosti.

Ljudstva avstrijske! Pregrešna zakletva, ktera si je v Budapeštu in v Beču (Dunaju) svoje glavne delavnice osnovala, si za občno blagostanje vsih deržavljanov, kateri kaj zgubiti imajo, strašno nevarno gospodarstvo čez večino vesoljne deržave prilastuje, in si ne samo narodno samoblastnost (Volkssouveränität), ampak celo kraljestvo osvojuje, katero ta prederzna manjšina zaničljivo gerdi in gausi. Veličanstvo ljudstva in prestola je z prederzno prevzetnostjo oskrunjeno, zakaj pod plajšam obrane ljudskih pravic, izda ultraradikalna in prederzna stranka na Dunaju in v Peštu reč

avstrijskih ljudstev, ker se le samo za madžarske in nemškutarske namembe poganja. Ta stranka svoje poslance pošilja po vsih avstrijskih mestih, de bi si pod plajšam zagovarjanja ljudske svobode sočutje pridobila. Avstrijske ljudstva! pazite, oistro pazite! Je vmor bojniga ministra Latura mar kaj družiga, kakor odprava zadržkov razpada avstrijskiga cesarstva?—Cesar v drugokrat beži iz stanovanliša svojih očetov. Poišimo mu varno zavetje, ker večina avstrijskih ljudstev dobro zna, de ni treba ravno v Beču prestola, temuč kjer je Car, tam je prestol. Naša naloga je zdaj, z občnim vzajemnim ravnanjem divji grozovladi prevzetne stranke v okom priti. Izgovorimo tedaj, de ta grozovladna stranka ni pooblastena, v imenu avstrijskih ljudstev ravnati. Od nje osnovana ljudska sodba (Volksjustiz) je mor, in če manjšina Dunaja kaj tacega dopernesti zamore, more tudi in je dolžna večina Austrie pravico vladati pustiti in morivce kakor take kaznovati.

Na bojnimu ministru Laturu dopernešena hudobija je začetek grozovlade in strahovavstva. Čimu je postava za kaznovanje hudobnikov, če hoče slehern rabelj biti? Ljudstva Avstrijske! divje derhali v Beču so se kermila (vesla) tiste ladje polastile, na kateri mi vsi jadramo. Valovi visoko segajo, cela ladja je v nevarnosti. Kdor noče zadnjih šibr krasne celotine se oklepati in skoz viharo slapovje otebe iskati, ta naj pomaga dokler je čas kermilo po vesoljnih željah deležnikov vredni roci izročiti in veličanstvo prestola ohraniti!

(Agr. Z.)

✱ *Opomba vredništva.* Slovenci! slišite glasove od bratov Hervatov, Čehov in Polakov; vsi enako govoré; ali se dvomite, de je zdaj imenitna, odločna ura, v kateri se ima razsoditi, ali bodo avstrijski Slavjani še za naprej nemški ali pa madžarski jarem nosili, ali ne. Za božjo voljo! domorodci, rodoljubi! kteriga stanu koli ste, ali duhovni, ali učitelji, ali drugi deželni služabniki, če le tolikajna pomembo sedajnega vrenja razumeti zamorete, ne imejte križama rok! budite, delajte, vžigajte povsod z besedo podučanjem in z djanjem; ne izgovarjajte se z tem ali unim, zakaj v taki nevarnosti domovine in svojiga rodu ga ni izgovora, hladnokervnost in mlačnost je že hudodelstvo izdajstvo! Kdor ne verje, de je celi punt na Dunaju zoper Slavjane, zoper pravo svobodo vsih in zoper Austrijo, naj skupej vzame besede Košuta, ki jih je v kratkim v svojim časopisu izrekel: „en milijon za kaki punt na Dunaju,“ sedajno hvaležnost Madžarov do Dunajčanov zavoljo Laturjeve smerti, in pa perva dva stavka ustavniga frankobrodskiga načerta nemške deržave, katerih besede so: „§. 1. nemška deržava obstoji iz dežel dozđajne nemške zveze. §. 2. Nobeni del nemške deržave ne sme z nenemškimi deželami v eni deržavi zjedinjen biti.“ To Slovenci premislite, in verjamite Slavjanam več kakor Nemcam in slavyanskim renegatam, katerih ime je legion. Deržite se ustavno-monarhijske Austrie ne za to, de bi si ime zrestih ohranili, brezsvestnim čedam enaki, ktere oče sinu itd. zapuša; ampak za to, ker je le pri Austriji in monarhijski ustavi za vas sreča mogoča, ne pa v drugi zvezi.

Razglas

poljniga maršala Radeckita na svojo armado dne 12. Kozoperska.

Vojšaki! Imenovali ste me očeta svojiga, ko oče tedej spregovorim k vami. Kervave prigodbe so se pripetile na Dunaju, napravljene od hudodelnikov, ki bi našo splošno, dozđaj veselo domovino radi razdjali. Minister vojništva p. m. grof Latour je bil od divje derhali na dunajskih ulicah vmorjen, cesar pa in rodovina njegova sta od zveste armade obdana.

Vojšaki! naj vas ne zapeljejo krivi glasovi in laži, ne vmagajte v zaupanji, kte-

ro ste vedno zkazali, jaz vam ne bom resnice zakrival, bodite nepremakljivi v zvestobi do Cesarja in v ljubezni do domovine, ktere blagor nam je vsem enako pri serci. Pahnite z sramoto in studenjem vsakteriga od sebe, kdor koli bi derznil vašo zvestobo skušati, kdor koli bi se vas, zmagavce v toliko bitvah, nagovarjati upal, de bi z nezvestobo svojo čast oskrunili.

Vaše dela so svet z začudenjem napolnile, kralji in narodi so mi to po pismih rekli, jez sim se poroka storil za vašo prihodno zvestobo in junakoserčnost; saj ne boste iz mojih besedi sramotno laž storili.

Vitežki vojaški tovarši na moje stare dni! Živimo v težkim, osodnim času, ali svitlejši in močnejši bo domovina iz teh bojov na dan stopila.

Nikoli ne zabite, de smo vsi otroci ene domovine (očetnjave), katero vezila od vekov skupej deržé.

Hudodelna roka nekterih puntarjev ne bode nikoli te lepe razmere razderla. Zaupanje moje v vas je nepremakljivo, na vašim čelu krepko in serčno v prihodnost gledam, zakaj boja in zmage smo se naučili. Bog živi cesarja, živi domovino. (Iz privatniga pisma.)

Avstrijsko Cesarstvo.

Dunaj.

Po pismih iz Dunaja od 15. t. m. je tam še vse pri starim, samo de se dragina vsaki dan bolj povikšuje in med stražniki in delavci se že razpertije in prepiri pokazujejo. Dunaj ima le za 14 dni živeža. Ker je veliko narodnih stražnikov že iz Dunaja odšlo, se zdaj oistro pazi. Dunaj je že obdan okoli in okoli od vojašnje in sicer od armade banove, Auersperga, od posadke iz Prešpurka, in pa od severnih trum, ktere je Vindišgrec, kakor se pravi, vikši vojskovodja, s sabo pripeljal.

Več poslaništev je bilo že do Cesarja odpravljenih, katerim je knez Lobkovic odgovarjal namesto Cesarja. Knez Lobkovic jih je zagotovil, de Auersperg in Jelačić, kolikor se njemu zdi, nimata hudih misel zoper Dunaj; poslaništvu deržavniga zbora, de bi cesar Dunaj obsede rešil in Hervatam zavkazal, se proč podati ni bilo po volji odgovorjeno. Ravno tako je bilo že več poslancev na bana Jelačića odpravljeno, v katerim je on obljubil, za mir, postavnost in red, za enakopravnost vseh narodnost se bojevati.

Kakor šuzelka v seji poslancev dne 14. oznani, je od sovražnih armad naslednji dopis po Pilersdorfu prišel:

„Zvemo, de se je deržavni zbor pognal, de bi Cesar vse mirno poravnal. Potrebno je tedaj, de se ogerska armada proč odmakne, zakaj drugači mora do bitve priti in nasledkov nihče prešteti ne more. Poslanec Pilersdorf hoče, de bi se pustilo živež v mesto voziti, nasproti bi moglo ravno to za armado iz Dunaja dopušeno biti.“ Glavni stan Incersdorf.

Auersperg. Jelačić.

Odbor je predložil, de se generalama odgovori, de ako nimata sovražnih misel zoper Dunaj, zakaj narodnim stražnikom orožje jemljeta, zakaj branita, de se v mesto živež pripeljati ne more? Kar ogersko vojašnje zadene, je deržavni zbor niklical, torej je tudi vstavljati ali nazaj poslati ne more. Deržavni zbor prosi, de bi se orožje pobrano narodnim stražnikom vernilo, in de bi Hervatje domu šli.

Kakor priklada k dunajskim novicam dne 14. t. m. pove, je bil profesor Etinghausen, šel v hervatski tabor svojiga brata, slavniga vodja Otočanov, ki so Peschiero tako junaško branili, obiskat, kateri ga je k banu Jelačiću peljal. Jelačić ga je prijazno sprejel in mu je na gjegovo nagovarjanje, de naj svobode ne zatira, naj Dunaj zapusti, in se med dva ognja t. j. med Madžare in Dunajčane ne spuša, po priliki tako le odgovoril: Jaz nisam sovražnik svobode, jaz sim za svobodo go-

voril, in delal takrat, ko se na Dunaju nihče ni derznil le ziniti za-njo.

Jaz ne terpim nikakršne sužnosti. Ker je imelo ljudstvo, kteriga sim jez, v sužnosti djano biti, sim ko ban za sveto dolžnost spoznal, le to ljudstvo pod orožje sklicati. Za svobodo deržim v roki meč, ne za sužnost. Jaz nočem na Dunaju nikakršne reakcije ne sam izpeljati ne k nji pomagati. Jaz nisem hlapec Kamarile. Zakaj de stojim pred Dunajem? Moje vojaške premere na Ogerskim so me pripeljale blizo avstrijske dežele. Jaz nisim bil premagan v boju; de sim se sem vmaknil, to leži na vojaški umetnosti. Na poti pa zvem, de je velik punt na Dunaju, de je brezpostavnost glavo vzdignila, de je bojni minister nesramno vmorjen in mertvo njegovo truplo še osramoteno, de se je Cesar v beg podal. Jaz sim c. kr. general, jaz komandiram c. k. vojsake, desiravno bi bil ko kralj, komisar na Ogerskim, kar sim še, morebiti zamogel se kam drugam obrniti, ko cesarski general nisim smel pri takih okolišinah rok križama deržati; kdor le nekoliko razumi, kaj se pravi vojaška čast in vdanost do cele deržave, bo sprevidil, de sim se jez, ko komandant dobro vravnane, močne armade, blizo Dunaja podati mogel, ravno kakor tisti, ki požar vidi, k njemu hiti, de bi pomagal. Za tega voljo tu stojim, ne poklican, ali pripravljen, povelje svojiga cesarja, kterimu sim svoj prihod oznanil izpolniti. Jez nisim še nič sovražniga počel zoper Dunaj in ne mislim. Kar bom storil, bo le pomoč. Na Dunaju je brezvladnost. Deržavni zbor je brez moči, brez spoštovanja, znabiti de se je že razšel. Saj ni zamogel le ministra Rečaja osvoboditi, ki je zoper vso postavo v Anli vjet. Nečem odreči Dunajčanam ne njih nadušenja za svobodo, ne junaštva, ali to dobro vem, de se njih bojčevavci z navajenimi vojsaki primerjati ne smejo. Smerti se izročiti znajo za svojo reč, ali pomagati nikoli ne morejo proti vajeni armadi. Za to je eniga treba, kar jim manjka, namreč edinosti v djanji. Vsak hoče zavkazovati, nihče poslušati. Vsaki dan bodo drugiga zapovednika imeli. Kolikor dalej tukej stojim, tolikor več bo razpurtije med njimi, kolikor več jih bo orožje imelo, tolikor več bo nereda in nepokornosti.

Tako je ban naglo odgovoril Ettingshausenu na njegove besede.

Hervaska in slavonska dežela.

Iz bojiša, glavni stan v starih Gradih (Altenburg) 7. t. m. Ker se narberžeje vsakere madžarske laži razširjajo zastran našiga vojskovanja vam vstreči mislim, če nekoliko besedi popišem. 29. pret. m. okoli 5 ure v jutro je zasedil svitli ban zelenka v stolnim Beligradu in pelje 40,000 vojske naprej v dve divizii razdeljene. Ena divizia pod f. m. l. Hartliebam je ostala v taboru stolnobiogradskim z 16,000 možmi. Ban je vodil vojsko celi pot; gen. Kempen je bil na levim krilu, in na desnim oklepniški polkovnik Sedelmajer z 6 diviziam konjikov, med njima pa v prvim redu cele trume ste bile meni izročeni dve divizii mojih dobrovoljcev (slobodnjakov). Na sredi t. j. v centru je bil junaški ban, topovi sovražnikov so vdarali na nas, ter je marsiktero zerno preletelo okoli bana, ali hvala bodi madžarskim topdžiam (kanonirjam) de ga ni nobeno zadelo. Trije naši topovi so razvergli madžarske husarje, ter so jih v beg natirali. Podpolkovniku Gerambu je prebila krogla sabljo v roki. Cela bitva je terpela od 9. ure v jutro do 5. v večer med vasmí Pokozd in Velenče. Izgubili smo 17 mertvih in do 20 ranjenih. Sovražnikova zguba se šteje okoli 60 mertvih, dva oficirja sta ranjena. Major Ivanka je bil vlovljen, ali ban ga je drugi dan zopet izpustil, 30 vjetih s sabo peljemo. Sledečo noč je velik dež šel in naši serežani so prisilili sovražno armado, de je svoje lepo položenje popustila. — Drugi dan se je naša armada vernila

v Stolni Beligrad, in zdaj je v Altenburgu; zakaj? to sam ban ve. 5. t. m. so se pridružile nam 3 divizie Chevauxlegerov, in 6. 14,000 mož cesarske armade. Zdaj bomo od druge strani zopet proti Budimu. Danas smo razglasili vojskam narnoviši kraljev odpis o visoki časti, ki je bila banu na Ogerskim in v Erdelju podeljena. Gledajte zdaj reveži, kaj de je exban? boste pa vidili, kaj bo exminister? Jaz zdaj z svojima stotnikama Jengevalam in Fišeram naprej stopam, de vlovim Košuta; nadam se. Danas je pripel mili naš ban sreberne svetinje petim kanonirjam na junaške persi hervaske.

5. nas je bil obiskal ban v taborišu našim, in me je sreča zadela, napiti mu zdravico v imenu Slavjanov; to je bilo veselje, muzika in napitnice vsake verste, samo madžarskih ni bilo. Od Mure do Donave je bilo malo „živio“ slišati. — Fligeli je od Madžarov po izdaji in verolomstvu vjet, to veste; Batjani exminister to slišati se je na mesto njega sam banu za sužnja ponudil (28. p. m.), ali mi na taki način ne jemljemo ljudi—morebiti jih že drugači dobimo. — Karkoli boste drugači od te reči slišali, ne verjamite, zakaj jez sim sam vse s svojimi očmi vidil. V bitvi sta padla dva zerna med moje konjike, ali previsoko. Naš ban je vsaki dan bolj polniga in zdraviga lica. — Ravno slišim de Košut ljudstvo okoli Gjura šunta in podpihuje. Z Bogam. — Sklenem to pismo v predni straži pri sv. Petru 7. Koz.

(Nov. h. sl. d.)

Česka dežela.

V Pragi 11. t. m. Danas v jutro je prišlo zopet nekoliko naših poslancev iz Dunaja in med njimi tudi predsednik zbora Dr. Štrobah, za kteriga smo se bili jeli v resnici bati. Zakaj slišali smo včeraj iz ust vredniga moža, ki je zraven bil in na svoje ušesa slišal, kako je dunajska derhal na galerii zbornice hudo se proti Štrobahu grozila, in kako jim je Löhner zaupno odgovoril: Ne imejte nikakršne skerbi, mi smo že poskerbeli, de nam več ne škodje! Štrobah, Čejka in Havelka so prišli čez Linc. Štrobah je bil zbornico zapustil, ker si po svoji dolžnosti ni derznil predsednik biti takiga zbora, kteri se je izpeljavne moči (Exekutive) polastil. On se je bil narpopred k svojim podal v Vöslau pri Badenu; ker so se pa tudi tam za njegovo osebo bali in se je med tem zbor v izpeljavni oblasti za stanovitniga izrekel, je bil primoran, se na Česko verniti. Šli so z popotnimi listi, v kterim je bil Štrobah ko bohehin, penzjoniran oberlajtant, Čejka ko njegov zdravnik in Havelka ko služabnik zaznamvan na Česko, kjer so v Budweisu perve dokaze domorodne vdanosti in spoštovanja prijeli. Obnašanje našiga pametniga in mirniga Štrobaha bo gotovo spričevalo tudi pri tistih, ki težko verjamejo, za vse druge poslance, kteri so Dunaj zapustiti mogli. Na Dunaju je zdaj popolno strahovavstvo, in njegovo središe je aula. Zbor—to je leva stran, ki je tam ostala, in nekoliko oseb iz srede in desne plati, dolgo vladati ne more, nihče jih ne posluša. Nihče si ni življenja svojiga svest, narmanj pa Slavjani, po kterih se, kakor pravijo, lov derži. — To je tedaj začetek te svobode, ktero so nam frankfurtisti ljubeznjivo obetali? to tisto zagotovljenje narodnosti naše, o kterim so nas k sebi vabili. Bog ne dopusti, de bi se nam dajala frankfurtska in madžarska pravičnost! Ali cesar in kralj naš je že spoznal, kdo mu je zvest, in kdo na njegovo pogubo in celiga cesarstva misli. Iz vseh strani vre armada proti Dunaju, maševanje pride z naglo stopinjo in krivičnemu ne odide.

(Praž. nov.)

Knez Vindišgree je na svitlo dal v Pragi dne 11. t. m. naslednji razglas

Na stanovarce v česki deželi!

„Brezpostavnost in njeni grozni nasledki, kteri so se, žalibog! na Dunaju hudo razširili, in vse podlage postavniga vravnanja podkopati žuga, mi nalože za sveto dolžnost, de se z

razdelkam meni izročene junaške armade od tod podam v brambo posvečene osebe našiga vladarja in k obderžanji edinosti ustavniga cesarstva.

Stan miru in reda, ki tukej že dolgo neprenehljivo terpi, in pošteno zagotovljenje prebivavcov tega poglavitniga mesta mi poda potolažljivo prepričanje, de so žalostne dogodbe mesca Rožnika večidel iz ptujih studencov izvirale.

Zapustim tedaj to mesto in deželo v polnim zaupanju, de se mir in red več overgel ne bo; čast in blagor naroda na tem leži, de to moje zaupanje goljufano ne bode.“

V Pragi 11. t. m. Včeraj so bili važni pomenki v seji obertnijskiga društva, namreč zastran pristopa Austrie k nemški colni edinosti. Iz celiga pogovarjanja se je podalo:

1) de je Austria sama za se dosti velika, in de ji treba ni se k drugi deržavi priklopiti;

2) v Austrii je še prostora dovelj in tudi se sirovih pridelkov še veliko izvozi, zatorej se proletariata bati ni; kar se pa od Nemcov reči ne more;

3) je zlo za dvomiti, ali bi tako združenje za našo obertnost koristno bilo;—rokodelcam bi pa gotovo škodovalo;

4) Austria bi s tem zgubila dosti na davkih.

Naša obertnost ne sme nikoli svojih pogledov obračati do Nemcov, ker so Nemci pred nami v obertnosti, in bi našo obertnost vedno tlačili. Ali v slavyjskih deželah, zlasti v podunavskih, najde obertnost naša tergov dovelj.

Slovanska Lipa je izvoljila odbor od šest učenih možev, kteri bodo združeni z nekoliko profesori poskerbeli, de se potrebne bukve za česke šole napravijo. —

36 českih poslancev so izročili po časopisih svojim volivcem razjasnenje (razlago) v kterim svoje ravnanje zagovarjajo.

Moravia in Silesia.

V Berni 8 t. m. Ko je kondukteur na kolodvoru pripovedoval od smerti Laturjeve pred 200 ljudmi okoli, se je zaslišal iz več strani glas „bravo!“ Slabo znamenje bi to bilo ako bi poznejši novice boljši ne bile. Deržavni podtajnik Kajetan Majer je sklical ljudi skupej, kakor hitro je v Berno prišel, jim je razložil pravi stan reči, de stranka, ktera se je zdaj vlade Dunajske polastila, drugih namerov nima, kakor Austrie raztergati. Ljudstvo se je oglasilo, de se hoče terdno deržati Cesarja in pomagati k obderžanji Austrie.

Zbor moravski je izrekel, de hoče Moravia biti z Čehi, kolikor tudi Čehi cesarstvo obvarvati hočejo, samo de se samostalnosti njeni ne škodvalo. (N. N.) Tudi to ni res, de bi bili narodni stražniki iz Berna Dunajčanam pomagat šli, ampak namen njih prihoda na Dunaj je le bil zvediti, kaj in kako se tam godi.

Društvo za politiško izobraženje je izdalo v Berni dne 9. t. m. razglas, v kterim vse ljudi dobrih misel opominja, de bi se zbrali okoli bandera pravice in postavne svobode in se zavoljo ohranjenja edine svobodne Austrie, ktera je v nevarnosti, vsega osebniga mnenja odrekli in anarhijski stranki nasproti postavili. —

Olomovec 10. t. m. Nasledki zadne dunajske prekucije se še tukej niso prav očitno in jasno pokazali. Nemška večina, ki tukej gospodari, omahuje nekoliko med protislavyjskim Košutismam in pa med straham, de bi jih prekucija vendar le predalječ ne zanesla. Zavoljo slavyjske večine na deržavnim in na deželnim zboru in zavoljo Jelačića se je že tu in tam zaslišalo „naši slavyjski bratje“ in se je mislilo na zvezno močno Austrie; kakor hitro pa je prišla laž, de so Slavjani pred Budinam premagani in posebno pa zmaga slavyjskih sovražnikov na Dunaju jih je pa zopet na uno stran obrnila; sam ena stranka, ni veselje to oznaniti, ena stran se je jela zdaj k nam pritiskati, in to so tisti birokrati in žlahtniki, kteri se na svobodi spodtikajo. (Slav. C.)

Nepolitiški del.

Zlahtni Jelačić Jožef.

Ako med jezero in jezero razsodbami po vsih listih oglasenimi čez bana hervatskiga barona Jelačića, ki je na enkrat tako slavo dosegel, se ne ena našla ni, ktera bi moža in njega početje le nekoliko po resnici spoznala bila: Vam bo morde dopadlo zvediti eno od moža, kateri vsaj po svojim stanu in po mislih svojih jo zamore nepostransko dati. Dano mi je bilo, ko znabiti nikomur, v osodnih dnevih blizo moža biti, velikokrat sim ga vidil, slišal in z njim govoril, naji ravnanje med sabo je smelo in moglo imeti znamenje odkritosti zavoljo najniga postavljenja in ga je imelo, kjer se oba po svoji naravi gotovo tje vklajmata. Naj začnem pri možu, nar prvo pri njega zvonajnim prikazu, potem pa od njegovih misel in namenov porečem.

Je sredne velikosti, močan in košat, devet in štirideset let star, pred bohin, zdaj terdniga zdravja. Glava zlo gola, le z venčam gotovo lepih črnih las obdan, Visoko čelo, goste obrvi, oko milo in čisto, v jezi oestro temno, nos okrivljen, tenke usta, varno in terdno zaperte, tode gibčne in vselej govoriti pripravljene. Obraz ali je viditi južen le brez strasti, kaže jasno, lično milost in gotovost, samo v sebi vterjeno.

Tako pred te stopi, ni sledu prevzetnosti, ali de bi se hlinil, nar menj je podoben strašnimu poglavarju divjiga naroda, ali pa takim, kteriga poželenje časti, lov moči in hvale muči in peče. Glas ima mili v navadnih pogovorih, oster, ako se mu kri vžge.

Govori nemško kot materni jezik in po avstrijsko potegne ali toliko saj omečeno, kolikor se pri omikanih Avstrijancih zdaj že večkrat sliši. Njega izobraženje je clo nemško, ljubi ta jezik in to pismenstvo kot nobeniga drugiga, in slavijanski njegovi narodni občutki se le groze proti hrusti osabnosti nemšine, ki se proti izhodu dostikrat z videzom zaničevanja vsiga Slavijanstva pokazati derzne. Nemško nar ložeje govori, z nemškim domači jezik dostikrat obogati, nemško misli in poje, nemško besedo nar prvo iše, ako nenavadniga kaj v svojimu jeziku reči hoče. Če ga pa slišiš horvatsko, madžarsko, clo laško govoriti, boš mislil, de je vsak med temi jeziki tisti, ki ga nar bolje zna.

Se vidi, de že od te plati ta mož ni navaden prikazik. Ni oženjen, nima in ne želi bogatii, ali živi clo ves za misel, ki se ga je polastila, brez vsiga zadržka nji vdan. Vlani se je bil vojvoda graničarskiga regimenta, in je pri temu nesrečo imel nepripravno majhino vojsko na turško zemljo peljati, iz ktere je le po čudežu všel tisučernim turškim krogam, ki so vanj merile. Odkod je neki zadobil tedej neizrečeno spoštovanje med svojimi, on ki nič ni izpeljal? V eni sami besedi je ta skrivnost: On je naroda mož, kakor sam pravi. Iz horvatske matere rojen, je ponosen, de je Horvat, in de svojimu narodu kraj in veljavnost pridobuje, ki mu prvič na Vogerskim gresta, kjer je tudi Horvatov in ne le Madžarov dom, kakor so se leti zmiraj bahali, in zdaj se prav bahati hotli. Ja, če je Vogersko Eniga naroda, tako je slavijanskiga; tega jih tam nar več prebiva. Napis na plajšu svetiga Štefana je Slavijansk ne pa madžarsk, vselej smo mi nar bolji svojo kri prelivali za varnost vogerske dežele, za mogočnost Austrije, zdaj spet je tretji del kervi na laškim za ohranjenje cesarstva prelite horvašk, med tem, ko so se Madžari nesramno se za stare regimente novincov dati branili.

Od mladiga se je on za svoj pravi dom vselej vedno poganjal in njemu svoje delo izročeval, njegove naprave, navade in potrebe je do narmanjšiga zpoznal. Posebne razmere avstrijske meje, kjer je oficir vse, vodja (oberst) pa knez, storé de je tam zveza z nar nižejšimi, in vdanost vsih ljudi, ktere si je misliti le moč, ako se razméra sama na tanjko pozna.

Tukaj je on mnogo let ogledoval, oskerboval, poboljšoval, kjer in kakor je zamogel.

V posestvu nar zlahtnejši ljudskosti, vnet za vsako višje duhovsko izobraženje, bi tako rad svoj narod do tje povzdignil; od tod pride njegova zveza z tistim vsimi, kteri so v naših dnevih noviga slavjanstva bojevavci bili. Govori jezik naroda, je moje drage matere jezik, pravi, in povzdiguje me to, de ga morem govoriti, in z Vami govoriti. Pervi njih rodú, ban in vikši general vkupej govori z njimi kot se nobeden ni nikolj z njimi govoril,

jim reči pravi, ki jih še nikdar slišali niso, jih povzdigniti hoče, slavo in čast jim pravi — se ni čuditi torej, de očesa se ne vernejo od njega ako se prikaže, z odpertimi ustami vse prejamejo kar reče, z njim gredo kamor hoče, bodi si v Buda-Pešt, na Dunaj ali v Milan. Povsod mu iskreno „Živio“ vpijejo in za njim gredo.

Madžarji so éne leta že z prepiram o jeziku slavjanske rode dežele zdražili; in z gospodarsko zapovedijo, de ima le njih jezik v velikim deželnim zboru veljati, so kazali dozdevanje de so oni pravi gospodje dežele. Od takrat je razpertija zmiraj rastla in nar vikši postala, ko so mesca sušca cesarja pripravili, de bi se tudi meja (granica) Vogerski deželi pridjala, kar do tistihmal nikdar ni bilo. Takrat že bi bilo lahko proti madžarskim napadkam se vzdigniti, tode vodja je manjkalo. Dežela je klicala eniga in imenovala Jelačića obersta. Na Dunaju se je klic slišal, je postal general in ban, éne tedne potem pa, de bi zamogel zapovedni general biti, že poljniga maršala namestnik — kar se v letopisih avstrijske armade ne najde, clo v éasih vojske ne. Bolj podučeni nej povedo, ako se je vse to takrat v Malim Travnu zato zgodilo, de bi on mogel izpeljavati, to kar zdaj izpeljava. Gotovo je, de se je v tistim času godilo, kjer se clo visoko postavljene osebe niso pomislovale reči, de previdijo: Austrija za naprej le zamore ko slavjansko kraljestvo obstati. Ali pa je ta morde tudi tista misel, od ktere sim pred rekel, de se je bana clo poprijela, de za-njo stori, kar stori, de z njo hoče obstati in pasti? In to odgovorim popolnoma prepričan: ne, in spet ne. On predelječ vidi, je pre čist, pre omikan, pre praktičan. Toliko to misli, kolikor misel v njega duši živi za vse slavjanstvo pod ruskim gospodarstvom. Kakor ga od tega ljubezin svobode, tako od uniga nemško izobraženje, ljudskost (ktero so Nemci v najem vzeli! Vred,) in previzanje odteguje, de bi lastnimu svojimu narodu, saj za zdaj, slabši ne mogel poslužiti; (?) kakor ée bi ga do gospodarstva pred ko do izobraženja vzdignila. Ako bi torej res taka misel v zakotju njegove duše počivala, vunder on vé, de bi dosti zarodov treba bilo, jo blagoslovno v življenje vpeljati. Te so misli, ki sim jih z njegovih ust slišal, ki jih je on meni razlagal. Sprevidite iz tega, kako terdno stoji njegova razsodba, kako prost in brez pamot je duh njegovi.

(Konec sledi.)

Izgledi junaštva slavjanskiga.

Peter Dobrišič.

V republiki dubrovniški (raguzanski) se je zbiral novi knez vsakih osem let notar do trinajstiga stoletja. Ob tem času je bil rok (brist) knezovanja odmerjen narpred na éno leto in pozneje na én sam mesec skozi sledečo dogodbo.

Knez Damjan, clovek visokiga uma in krepkiga duha, ali odveč oblastoljubiv po iztečenju svojiga roka ni hotel drugimu odstopiti vikši oblasti, temuč jo je dalje obderžal pod marsikterimi izgovori. V ta namen je bil ze popred z veliko zvijačnostjo napravil malo vojašujo (ktere sploh ta republika deržala ni) in je z njo, izročivši jo ljudem sebi v anim, napolnil vse terdnjave in svoj dvor. Veče ali svetovavstvo v svojim nepremakljivim spoštovanji postavnosti, (po kteri se ni smelo nič brez kneza začeti,) ni hotlo k novim izboru (volitvi) stopiti. Tako eni povedo; ali težko je verovati, de bi proti takim brezzakonju, kakoršno je Damjanovo bilo, svetovavstvo tako maloumno bilo, in de bi pri ostrih čuvanjih postavnosti razumelo ne bilo, de je prva njegova dolžnost svobodo domovine braniti in jo rešiti s kakoršnim si bodi načinam. Verjetniši je, de so svetovavci, viditi, de se Damjan drugači kot s silo premakniti ne da, ali za to, de bi se deržavlanske vojske ognili, ali pa, de bi narod na noge ne vzdignili in ga tako na punte ne navadili, rajši teli samosilnika za nekaj časa preterpeti, kakor pa se teh pomočkov poslužiti. Naj že bo kakoršna koli, Damjan je mislil, de se oni iz velikiga strahu ne derznejo nič proti njem v djanji začeti, je tedaj se derzniši postal in je zapoved dal, de se nekteri izmed teh svetovavcov zapró, kteri so očitno zoper njega vekali. Ali na to zavré splohna serd.

Peter Dobrišič, Damjanov zet, je ljubil svobodo domovine več, kakor rod svoj, več

kakor bogastvo in svetlobo svoje hiše; on skliče na tihama k sebi vse svetovavce, in novi Brutus jih pozove na rešenje svobode, kteri daruje glavo svojiga tasta. Vsi k temu privolijo, ali ée so se v namenu zjedini, so različne bile njihove misli zastran sredstev. Eni niso teli vzdigniti orožje na kneza mislijoči, de je boljši se benečanski republiki obrniti, de ona iz poti spravi Damjana, drugi pak ostrovidniši in derzniši so se bali benečanskiga posredovanja, in so bili za vpotrebljenje moči in sile; vendar je njih stran slabiši bila.

Čez malo časa prideta v pristaniše dubrovniško dve galeje benečanske. Glas se raznese med ljudstvo, de one prineso neke darove, ktere je benečanska vlada poslala gerškemu cesarju. Damjan ni o nobeni goljufi nič mislil, sprejme lepo opravnika teh galej, ga obdari in na njegovo prošnjo, de bi blagovoljil na galejo priti in viditi darove, odpravljene iztočnimu cesarju, se vda in gre. Kakor stopi iz mesta, vzdigne plemeniti Dobrišič berz celo mestjanstvo, pripravljen tasta svojiga s silo odbiti, ako bi ne bilo Benečanam se podalo vloviti da, kakor je vgovorjeno bilo.

Damjan stopi z nar večim zaupanjem na éno od omenjenih galej, ali kakor je notar bil in vidi, da eni mornari, presekavši konope (vervi, na kraju privezane), otisnejo galejo v široko morje, in drugi se mu z verigami v roki približajo, de ga vkujejo, spozna clo izdajstvo. Zgrabi ga neizrečena jeza, izreče vsaktero gerdo ime zoper benačansko vlado in njeniga sluzabnika, ki se je tako nizki in nevredni izdaji za orodje ponudil, ter divje vdarivši z glavo večkrat ob éno dervo, se mertev zverne. To je bila junaška smert, žalostna, ali vredna njegove poskusbe zoper svobodo.

Podunavka.

S m e s.

Pretečen teden je šel en bataljon Otočnarskih graničarjev skoz Ljubljano proti Dunaju. Visoke ravne postave pogumniga in vunder prijazniga obraza, si jih na prvi videz spoznal slavne premagavce Vičence in Peskierre. Lepo jih je bilo viditi in slišati, kako veseli in zadovoljni so jo pervihrali z muziko naprej, ktera jim je napeve narodnih pesem (Kolo in ja sam mlada ilirka) godila in v duhu iz ptuje zemlje v sladke kraje domovine med njih ljublenece domu preselila. *) Ti mili glasovi jih spremljajo kot svitla zvezda po svetu, z serčnostjo in pogumam v kervavim boju navdajajo in k nar slavnim činam spodbadajo.

Vesetje je bilo pa tudi viditi, z kakšno ljubeznijo zapovedniki in višji prostake napevajo, z kak rahlo besedo jim ukazujejo in jih podučé, z jedno besedo kako vse drugači z njim ravna, kakor se per nas, žali Bog, tolikrat vidi! Z zasluženostjo prijaznostjo so jih pa tudi Ljubljančani sprejeli, in z „Slava“ in „živili“ serčno pozdravili. Posebno se je pa gospa Martinčič skazala, ktera jim je z več skafmi vina in z kruham dobroserčno postregla. Živila!

— é —

Popravek pogreška.

V listu pretečenim beri na strani 123. v pervim predelu namesto „slavjanosedočiga“ slavjanosedniga, in namesto „življenja zvesto niso“ življenja svesti (sicher) niso.

*) To slišati smo si mislili, z kakšnim večim veseljem bi tud naši slovénski junaki demovino zapustili, in sovražniku u bran stopili, ko bi jim namest ptujih neslanih maršov in valcarjev sladki napevi narodnih pesem in domači glasovi zadoneli! Pa kaj tirjam to od vojaške godbe, saj se še godba Ljubljanske straže (ne morem reči narodne straže) le v ptujih glasovih dopade, in le redko in še takrat le na prošnjo kakiga redoljuba ktero domačo zagode!

Žitni kup.	V Ljubljani		V Krajnji	
	14. Kozoperska		9. Kozoperka.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
Srednja cena 1 mernik.				
Pšenice domače . . .	2	9	2	14
» banške . . .	2	24	2	40
Tursice . . .	—	—	1	30
Sorčice . . .	—	—	—	—
Réži . . .	1	26	1	30
Jecmena . . .	1	19	1	20
Prosa . . .	1	18	1	15
Ajde . . .	1	25	—	—
Ovsa . . .	—	45	—	44